מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל את שמונה משפחות המשימה (הבנה, חשיבה מסדר גבוה, יצירה, לשון, אוצר מילים, טיעון ודעה, דמויות, מבנה הטקסט) כפי שהן מופיעות בחפיסת חט״ב
- לחזק מיומנויות הסקה, זיהוי נקודת מבט וניסוח טענה עם ראיה, כנדרש ברמת ז-ט
- לתרגל מורפולוגיה ממוקדת: שורש ומשקל, נטיית שם, סמיכות, שייכות במילה אחת, רבים ונטיית פעלים
- להתנסות בעבודה עם טקסט אחד (כתבה) דרך כל משפחות המשימה, כהכנה לעבודה עצמאית עם כרטיסיות על כל טקסט

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – פרק 1 • הבנת הנקרא: עובדות, מטרה ותמצות – זיהוי עובדות מהכתבה

1. תמר
2. שלושה

חלק ב׳ – פרק 1 • הבנת הנקרא: עובדות, מטרה ותמצות – נכון או לא נכון

1. נכון – בטקסט נכתב שרינה הוסיפה גגון מפח כדי להגן על הספרים מפני הגשם.
2. לא נכון – למרות הקושי בשבוע הראשון, בשבוע השני הופיעו שבעה ספרים חדשים ופתק תודה, כך שהיוזמה המשיכה.

חלק ג׳ – פרק 1 • הבנת הנקרא: עובדות, מטרה ותמצות – מטרת הטקסט וראיות

1. ב – רינה, נהגת האוטובוס

חלק ד׳ – פרק 1 • הבנת הנקרא: עובדות, מטרה ותמצות – מילים מהטקסט

1. ג (חשבה רעיון חדש)
2. א (הפסיקה לקוות)
3. ד (גג קטן שמגן מגשם)
4. ב (הגוף שמנהל את ענייני הכפר)

חלק ה׳ – פרק 2 • חשיבה מסדר גבוה: הסקה ונקודת מבט – מה כתוב בטקסט?

1. נכון – בטקסט נכתב שתמר הגתה את הרעיון כי ראתה שהנוסעים מביטים במסך ומשתעממים
2. לא נכון – בשבוע הראשון נעלמו שלושה ספרים ולא חזר אף אחד מהם
3. נכון – כך נכתב בפירוש בטקסט

חלק ו׳ – פרק 2 • חשיבה מסדר גבוה: הסקה ונקודת מבט – משלימים ומסיקים

1. משתעממים
2. פתק

חלק ז׳ – פרק 2 • חשיבה מסדר גבוה: הסקה ונקודת מבט – מסיקים, מספרים אחרת ומחברים לעולם

חלק ח׳ – פרק 3 • מבנה הטקסט וזיהוי סוגה – הבנה ראשונית

1. א – תמר, תלמידת כיתה ח׳
2. ב – כתבה

חלק ט׳ – פרק 3 • מבנה הטקסט וזיהוי סוגה – הבנה ראשונית ב

1. נכון – כך מתואר בפתיחת הכתבה
2. לא נכון – זוהי כתבה עיתונאית הכתובה בפרוזה, לא שיר

חלק י׳ – פרק 3 • מבנה הטקסט וזיהוי סוגה – הבנה ראשונית ג

1. כתבה

חלק י״א – פרק 4 • לשון: מורפולוגיה (שורש, משקל, סמיכות ונטייה) – שורש ומשקל במילים מהכתבה

1. א – ס.פ.ר
2. א – ל.מ.ד

חלק י״ב – פרק 4 • לשון: מורפולוגיה (שורש, משקל, סמיכות ונטייה) – סמיכות ושייכות במילה אחת

1. תחנת
2. מדף עץ

חלק י״ג – פרק 4 • לשון: מורפולוגיה (שורש, משקל, סמיכות ונטייה) – רבים ונטיית פעלים בזמנים

1. מדפים
2. פתקים

חלק י״ד – פרק 5 • אוצר מילים, טיעון וראיה – התאמת מילים מהמילון הקטן

- 1 – ד (חשבה על רעיון חדש)
- 2 – ג (הפסיקה לקוות)
- 3 – א (גג קטן שמגן מגשם)
- 4 – ב (נהיה ריק)

חלק ט״ו – פרק 5 • אוצר מילים, טיעון וראיה – מילים במשפט חדש

1. א – הגתה
2. ב – התייאשה

חלק ט״ז – פרק 5 • אוצר מילים, טיעון וראיה – טענה ושתי ראיות

1. הפסיקה לקוות או להאמין שהרעיון יצליח
2. טענה ברורה וממוקדת הקשורה לתוכן הכתבה

חלק י״ז – פרק 6 • יצירה: כתיבה בעקבות הטקסט – הכרת הטקסט לפני הכתיבה

1. א – תמר, תלמידת כיתה ח׳
2. א – כתבה

חלק י״ח – פרק 6 • יצירה: כתיבה בעקבות הטקסט – הכרת הטקסט לפני הכתיבה

1. נכון – כך מתואר בטקסט: שלושה ספרים נעלמו ולא חזר אף אחד
2. לא נכון – את הרעיון הגתה תמר; רינה הוסיפה גגון מפח למדף

חלק י״ט – פרק 6 • יצירה: כתיבה בעקבות הטקסט – הכרת הטקסט לפני הכתיבה

1. המתנה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- יש ציון שורה או משפט מהטקסט ליד כל תשובה, לא רק ניחוש כללי
- השורש מורכב משלוש אותיות עיצור נכונות והמשקל תואם את צורת המילה בפועל
- הטקסט החדש שומר על אורך משפטים, טון ואוצר מילים דומים למקור, ומתאים לסוגה שנבחרה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפרוס את החוברת על פני שלושה עד ארבעה שיעורים: פרק בכל שיעור, עם קריאה חוזרת של הטקסט בכל פעם
- לתלמידים חזקים אפשר להוסיף את משימת 'בעוד עשר שנים' או 'הנחה סמויה' מרמת חט״ע כהעשרה
- לתלמידים שמתקשים אפשר לצמצם את פרק הלשון למשימה אחת (למשל רק רבים ונטיית פעלים) ולדלג על סמיכות ושייכות במילה אחת בשלב ראשון
- מומלץ לשלב את הפרקים עם דרכי הפעלה מגוונות כמו לוח בחירה 3×3 או עבודה בזוגות, כדי לשמור על מוטיבציה לאורך כל החוברת

חוברת תרגול – כרטיסיות משימה לכל טקסט (חט״ב)

כרטיסיות משימה לכל טקסט

חט״ב · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – הבנת הנקרא: עובדות, מטרה ותמצות
2. פרק 2 – חשיבה מסדר גבוה: הסקה ונקודת מבט
3. פרק 3 – מבנה הטקסט וזיהוי סוגה
4. פרק 4 – לשון: מורפולוגיה (שורש, משקל, סמיכות ונטייה)
5. פרק 5 – אוצר מילים, טיעון וראיה
6. פרק 6 – יצירה: כתיבה בעקבות הטקסט

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – כרטיסיות משימה לכל טקסט (חט״ב)

חוברת התלמיד/ה חנ״מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת זו תתרגלו משימות קצרות מתוך שמונה משפחות שונות, בהשראת הכרטיסיות שמלוות כל טקסט שלומדים בכיתה. עבדו פרק אחר פרק, קראו כל הוראה בעיון וכתבו תשובות מלאות במשפטים שלמים. אפשר לחזור לטקסט כמה פעמים כדי למצוא ראיות מדויקות.

בנק מילים: מדף עץ | המתנה | שלושה | תחנת | פתק | כתבה | תמר | משתעממים

1 חלק א׳ – פרק 1 • הבנת הנקרא: עובדות, מטרה ותמצות – זיהוי עובדות מהכתבה

השלימו את המילה החסרה.

1. את הרעיון למדף הספרים בתחנה הגתה _____, תלמידת כיתה ח׳.

2. בשבוע הראשון נעלמו מהמדף _____ ספרים ולא חזר אף אחד.

2 חלק ב׳ – פרק 1 • הבנת הנקרא: עובדות, מטרה ותמצות – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	נהגת האוטובוס רינה הוסיפה למדף גגון מפח כדי להגן על הספרים מהגשם.	☐	☐
2	תמר התייאשה לגמרי מהרעיון כבר בשבוע הראשון ולא המשיכה לבדוק את המדף.	☐	☐

3 חלק ג׳ – פרק 1 • הבנת הנקרא: עובדות, מטרה ותמצות – מטרת הטקסט וראיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי הוסיף למדף הספרים גגון מפח?

(א) תמר (ב) רינה, נהגת האוטובוס (ג) מר אליהו

4 חלק ד׳ – פרק 1 • הבנת הנקרא: עובדות, מטרה ותמצות – מילים מהטקסט

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הגתה	___	**א.** הפסיקה לקוות
2. התייאשה	___	**ב.** הגוף שמנהל את ענייני הכפר
3. גגון	___	**ג.** חשבה רעיון חדש
4. המועצה המקומית	___	**ד.** גג קטן שמגן מגשם

5 חלק ה׳ – פרק 2 • חשיבה מסדר גבוה: הסקה ונקודת מבט – מה כתוב בטקסט?

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	תמר היא זו שהציעה את רעיון מדף הספרים בתחנה, אחרי ששמה לב שהנוסעים משתעממים.	☐	☐
2	בשבוע הראשון שבו הוצב המדף, כל הספרים שנלקחו חזרו אליו.	☐	☐
3	רינה, נהגת האוטובוס, הוסיפה למדף גגון מפח כדי להגן על הספרים מפני הגשם.	☐	☐

6 חלק ו׳ – פרק 2 • חשיבה מסדר גבוה: הסקה ונקודת מבט – משלימים ומסיקים

השלימו את המילה החסרה.

1. תמר שמה לב שרוב הנוסעים באוטובוס מביטים במסך ו_____ .

2. בתוך אחד הספרים שהוחזרו נמצא _____ ובו תודה לתמר.

7 חלק ז׳ – פרק 2 • חשיבה מסדר גבוה: הסקה ונקודת מבט – מסיקים, מספרים אחרת ומחברים לעולם

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

8 חלק ח׳ – פרק 3 • מבנה הטקסט וזיהוי סוגה – הבנה ראשונית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בכתבה 'הספרייה שבתחנה', מי יזמה את רעיון מדף הספרים?

א) תמר, תלמידת כיתה ח׳ ב) רינה, נהגת האוטובוס ג) מר אליהו השכן

2. איזו סוגה מתאימה לטקסט 'הספרייה שבתחנה'?

א) שיר ב) כתבה ג) טקסט מתכון

9 חלק ט׳ – פרק 3 • מבנה הטקסט וזיהוי סוגה – הבנה ראשונית ב

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הכתבה מספרת על מדף ספרים שהוקם בתחנת אוטובוס בכפר	☐	☐
2	הטקסט כתוב בחרוזים ובמשקל קבוע	☐	☐

10 חלק י׳ – פרק 3 • מבנה הטקסט וזיהוי סוגה – הבנה ראשונית ג

השלימו את המילה החסרה.

1. טקסט שמספר על אירוע אמיתי, כולל ציטוטים מאנשים, נקרא _____

11 חלק י״א – פרק 4 • לשון: מורפולוגיה (שורש, משקל, סמיכות ונטייה) – שורש ומשקל במילים מהכתבה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו השורש של המילה "ספרים" (מהכתבה)?

א) ס.פ.ר ב) ס.פ.ם ג) פ.ר.ס

2. מהו השורש של המילה "תלמידה" (תמר, תלמידת כיתה ח׳)?

א) ל.מ.ד ב) ת.ל.מ ג) מ.י.ד

12 חלק י״ב – פרק 4 • לשון: מורפולוגיה (שורש, משקל, סמיכות ונטייה) – סמיכות ושייכות במילה אחת

השלימו את המילה החסרה.

1. "תחנת האוטובוס" הוא צירוף סמיכות. כתבו את מילת הסמיכות הראשונה (הנסמך):

_____

2. חברו צירוף סמיכות מהמילים "מדף" ו"עץ": _____

13 חלק י״ג – פרק 4 • לשון: מורפולוגיה (שורש, משקל, סמיכות ונטייה) – רבים ונטיית פעלים בזמנים

ענו בקצרה.

1. כתבו את צורת הרבים של המילה "מדף": ___

2. כתבו את צורת הרבים של המילה "פתק": ___

14 חלק י"ד – פרק 5 • אוצר מילים, טיעון וראיה – התאמת מילים מהמילון הקטן

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הגתה	___	**א.** גג קטן שמגן מגשם
2. התייאשה	___	**ב.** נהיה ריק
3. גגון	___	**ג.** הפסיקה לקוות
4. מתרוקן	___	**ד.** חשבה על רעיון חדש

15 חלק ט"ו – פרק 5 • אוצר מילים, טיעון וראיה – מילים במשפט חדש

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. תמר ___ את הרעיון להניח ספרים בתחנה

(א) הגתה (ב) התייאשה (ג) נעלמה

2. אחרי שבוע ראשון בלי ספרים חדשים, תמר כמעט ___

(א) הגתה (ב) התייאשה (ג) צחקה

16 חלק ט"ז – פרק 5 • אוצר מילים, טיעון וראיה – טענה ושתי ראיות

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מה משמעות המילה 'התייאשה' ברגע שתמר כמעט הפסיקה להאמין ברעיון שלה

2. כתבו טענה אחת משלכם על הפרויקט של תמר, לדוגמה: הפרויקט הצליח בזכות שיתוף הפעולה של התושבים

17 חלק י"ז – פרק 6 • יצירה: כתיבה בעקבות הטקסט – הכרת הטקסט לפני הכתיבה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי הגתה את הרעיון להציב מדף ספרים בתחנת האוטובוס?

(א) תמר, תלמידת כיתה ח׳ (ב) רינה, נהגת האוטובוס (ג) מר אליהו, שכן מהבניין

2. מהי סוגת הטקסט 'הספרייה שבתחנה'?

(א) כתבה (ב) שיר (ג) מכתב אישי

18 חלק י"ח – פרק 6 • יצירה: כתיבה בעקבות הטקסט – הכרת הטקסט לפני הכתיבה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בשבוע הראשון שבו עמד המדף, נעלמו שלושה ספרים ואף ספר לא הוחזר.	☐	☐
2	רינה, נהגת האוטובוס, היא זו שהגתה את רעיון המדף.	☐	☐

19 חלק י"ט – פרק 6 • יצירה: כתיבה בעקבות הטקסט – הכרת הטקסט לפני הכתיבה

השלימו את המילה החסרה.

1. תמר רצתה שה- _____ של הנוסעים באוטובוס תהפוך לרגע של הפתעה.

כרטיס יציאה

האם הצלחתי להביא ראיה מדויקת מהטקסט לכל טענה שכתבתי?

האם זיהיתי נכון את השורש והמשקל של המילים שבחרתי מהטקסט?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀